

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce: Neznámá území: Divadlo a hranice
Autor/ka práce: Zuzana Šklíbová
Studijní program: Alternativní a loutkové divadlo
Typ studijního programu: navazující magisterský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Diplomantka se pohybuje na hranici divadla, kterou vytyčuje různými způsoby a ohledává prostor kolem ní. Toto hledání ji zavádí k zajímavým činnostem a zkoumání.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Práce dostatečně pracuje s aktuálními tématy a s vlastním výzkumem diplomantky.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Práce poslouží jako inspirace pro mnohé projekty zabývající se sociálním divadlem nebo divadlem ve specifických skupinách a také tvůrcům experimentujícím s dalšími formami divadla.

Logická stavba a členění práce:

Členění práce je přehledné, úprava na velmi dobré úrovni. V práci se velmi dobře orientuje. Diplomantka zajímavě pracuje i se samotnou formou diplomové práce.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Formální úprava práce je na velmi dobré úrovni, rozsah je odpovídající.

Práce s informačními zdroji:

Práce s informačními zdroji je v pořádku.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Jazyková úroveň práce je na velmi dobré úrovni. Jen občas upadne diplomantka do pastí hovorového jazyka, se kterým se tu místy zachází.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Diplomantka se pohybuje na hranici divadla, kterou vytyčuje různými způsoby a ohledává prostor za ní a kolem ní. Zjišťuje, že tradiční rozdělení na jeviště a hlediště jí jako tvůrkyni nevyhovuje a své uplatnění hledá spíše v projektech, které toto rozdělení překračují nebo zcela pomíjí. Toto hledání ji přivádí k zajímavým činnostem a zkoumání. Práce je cennou zprávou o činnostech diplomantky, které sahají od sociálního divadla až k radikálním experimentům s eliminací herecké složky. Pokouší také formu samotné diplomové práce a vychází i za její hranice, například nabídkou hry pro její čtenáře.

Sympatické je, že diplomantka své umělecké preference neřeší v praxi pouze příklonem k některým aktuálním divadelním trendům - umístěním divadelních projektů do nedivadelních prostor nebo příklonem k imerzivnímu divadlu, ale vytrvale hledá různé další možnosti jak divadlo přeprogramovat či dekonstruovat. Používá pojem "oddivadelnění", v závěru práce dokonce přemítá nad hodnotou či srozumitelností samotného termínu "divadlo". Srozumitelnost a smysluplnost jsou témata, ke kterým se práce často vrací.

Zajímavé je krátce zmíněné téma nesrozumitelné komunikace galerií směrem k veřejnosti, ve kterém se zmiňuje pseudoakademický styl kurátorských textů. Divadelní scéna má zde ale svou vlastní bolavou patu: grantový newspeak, který proniká přes anotace inscenací také do mluvení o divadle. Šklíbová se toho částečně dotýká v závěru druhé části práce, kdy se obává, aby se z "termínů jako je přístupnost a dialog nestaly vyprázdněné fráze". Vyprázdnění ale hrozí jakémukoliv nadužívanému termínu.

Na konci práce diplomantka poctivě přiznává, že práce je vlastně sumářem jejích vlastních výpadů do hraničních oblastí divadla a jako takovou vlastně cestou do neznáma. Experimenty s eliminací různých divadelních složek jsou cenným ohledáváním terénu a mohou posloužit jako budoucí zdroj inspirace, ale také se vyvinout ve specifickou činnost, ve které se bude Zuzana Šklíbová v budoucnu realizovat.

Snad je na závěr dobré zmínit, že hranice lze překračovat směrem tam i zpátky. Návrat na staré území pak nikdy nebývá návratem stejného člověka na stejné místo. Nechci tvrdit, že divadlo je třeba nějak zakonzervovat ve stavu, v jakém ho známe dnes a domnívám se také, že ona změna paradigmatu, po které diplomantka volá, už probíhá. V té další vlně "nového" divadla ale může být tradiční rozdělení na jeviště a hlediště také svého druhu avantgardou a hranicí, kterou bude jednou opět zajímavé překročit.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

Nepřekračuje se ve zmíněných projektech "jeden na jednoho" také nějaká hranice, která má být rezervovaná pro soukromé momenty? Jedná se zde vlastně o komunikaci nebo o sofistikovanou hru na komunikaci?

Nejen v souvislosti s projektem Power.point mluvíte o absenci herce na jevišti. Všechny projekty postspektakulárního divadla ale mají své živé protagonisty - techniky, animátory, obsluhu přístrojů. Tito lidé jsou někdy viditelní, často přiznaně. Není za přáním či snahou eliminovat herce spíše snaha eliminovat určitý druh herectví? Jak může herec dál existovat v divadle "bez herců"?

Doporučení práce k obhajobě:	ANO
Navrhovaná klasifikace:	B
Datum vypracování posudku:	13.6. 2023

Mgr. Tomáš Procházka
jméno oponenta práce

.....
13.6. 2023 podpis